

DUMINECA

Organ de propagandă religioasă și morală
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Responsabilitate mare.

Toți suntem responsabili de modul cum reprezentăm pe creștinul catolic. Inamicii noștri mărturisii și tăinuși, cu foarte mare interes urmăresc toate faptele noastre, ca să poată spune cu multă satisfacție: Catolicii sunt mai răi oameni decât noi, sau: Aceasta este fapta unui catolic. Pentru aceasta apoi fapta noastră necorectă este judecată ca o faptă care urmează din credința noastră și care își aruncă umbra pe întregul catolicism. De aici e responsabilitatea noastră și datoria grea de a ne purta totdeauna demn de credința noastră.

Fapte, care urmează din slăbiciune omenească, pe care ar fi putut comite unul de orice religie, sunt atribuite credinței noastre. Nu se spune: Acest om

a făcut ceva împotriva legii, dar se subliniază: Acest catolic nu cinstește legile. Iar catolicismul nostru mai mult se accentuează când comitem ceva greșală, decât atunci, când vreun catolic face vreo faptă într'adevăr măreață, care nu poate izvorî de altundeva decât din credința noastră, deoarece dacă am urma totdeauna principiile religiei noastre catolice, totdeauna am făptui corect.

Tot ce e greșală, rău și viciu în viața noastră, nu urmează decât din uitarea și nesocotirea doctrianelor catolice și totuși aceste greșeli, rele, vicii sunt reproșate chiar aceluia. De aceea binelenunumaipentru persoana noastră să-l exercităm, dar și pentru a face pe necatolicii să recunoască autoritatea morală a catolicismului.

Dacă noi în toate faptele noastre ținem în seamă interesele catolicismului, atunci nu numai caracterul nostru va câștiga, dar și viața noastră se va transforma în viața plină de mângăieri a catolicului activ.

I. B.

Câți cardinali sunt? Nu de mult a murit cardinalul spaniol Msgr. Hundain. Cu moartea lui numărul cardinalilor a scăzut la 65. Numărul lor complet este 70. Dintre cei 65 cardinali 37 sunt de naționalitate italiană. Cei mai mulți dintre ei sunt în posturile curții papale. Douăzecișopt dintre cardinali sunt în fruntea diferitelor eparhii, așa Franța are 5, America de nord 4, Spania 3, Germania 3, Cehoslovacia 2, Polonia 2, Belgia, Irlanda, Ungaria, Portugalia, Austria, Argentina, Brazilia, Canada și răsăritul creștin câte un cardinal. Dintre cardinalii curții papale numai doi nu sunt italieni: spaniolul Segura și francezul Tisserand care în trecut apropiat ne-a cercetat și pe noi.

S'a stins o lumină a Blajului.

Bruma bate florile,
Și le curmă zilele;
Prea de vreme câteodată
Le uscă și le săgeată.
(Dintr'un vers de îngropare)

Intr'o chilie a Clinicilor din Cluj, după lungi și cumplite suferințe, în ziua de 7 I. c., unul dintre cei mai distinși și reprezentativi cărturari ai Blajului și Ardealului: Alexandru Lupeanu-Melin — director de Liceu de Fete și bibliotecar arhidiecezean, — din voința Creatorului, se stinge ca o plăpândă luminare, la vârsta de abia 50 de ani, după ce vreme de mai bine de un sfert de veac s'a străduit din răputeri, să pătrundă ceața, rugina și colbul vremilor veacurilor trecute, pentru a scoate și reliefa, lucruri și fapte mărețe, mărturisitoare și adânc grăitoare, despre existența, vrednicia și viabilitatea neamului românesc de pe plaiurile Ardealului, și după ce tot atâta timp, prin scrisul său a modelat, luminat și încălzit sufletul poporului simplu, pe care atât de mult l'a iubit.

Prin moartea sa, neamul românesc și mai ales Biserica română-unită, al cărei credincios și slujitor fiu era, pierde un erudit cărturar și un suflet nobil, care cu vrednicie a străbătut calea fără de prihană a înaintașilor săi din „mica Romă”, și din viața căruia, ca dintr'o carte deschisă, putem citi cum spiritul a înfrânt materia, cum smerenia a învins semeția și egoismul, cum credința în Dumnezeu, a covârșit necazul și greutatea vieții.

El, n'a capitulat nici odată în fața muncii și-a durerii, nici nu s'a temut de lumină și adevăr, ci cu hotărâtă statornicie și eroică perseverență, a

propovăduit cu fapta, vorba și peana, idealul nostru integral național, cultural și social, bogat pe temelia de granit a moralei lui Hristos.

Dorința lui caldă și vie a fost, ca prin truda și jertfa muncii sale, să crească oameni cu suflete mari și tari, cari asemenea crinilor, să imbalzameze pe cei din jurul lor cu aroma cinstei și-a dreptății, cu aroma jertfei și-a dragostei, cu aroma păcii și-a sfințeniei.

Acesta este adevărul! Scrierile sale — cari îi vor eterniza numele și-l vor așeza la locul vredniciei, — sunt dovada cea mai fidelă și eclatantă în privința aceasta, căci citindu-le constatăm, cum prin puterea artistică a ideilor și a concepției sale curate, ne înalță în alte sfere mai nobile, mai sublime, făcându-ne astfel să primim neșovăelnic, tot ce este mare și frumos, tot ce este bun și adevăr, și să simțim adâncă repugnare pentru tot ce este urât și josnic, pentru tot ce este rău și neadevăr.

* * *

Am avut deosebita fericire să-l cunosc și eu în calitate de cleric la Academia Teologică din Blaj. Venia în fiecare zi pe la Academie pentru a lua masa. Intr'o seară a luni Februarie a anului trecut, i-am cerut o convorbire în sufrageria profesorală în care se găsea singur, căci nu erau sosiți încă la cină Reverendissimii canonici și Clarissimii profesori. Doriam să-i cer unele deslușiri și păreri asupra unei probleme din Istoria

literaturi române vechi. La intrare l'am găsit lângă soba de teracotă la care se încălzea și prezentându-mă, cu amfabilitatea-i caracteristică, m'a poftit să ocup loc lângă dânsul. În timpul convorbirei, la început, m'a privit neincrezător și cu rezervă, pentru ca la sfârșitul ei să mă conving nu numai despre erudiția sa excepțională, ci și despre firea lui caldă, sinceră și comunicativă. Sosind Reverendissimii și Clerissimii părinți la cină, am căutat să terminăm convorbirea. La despărțire când mi-a strâns mâna, m'a invitat să merg într'o zi la locuința sa dela „Biblioteca Centrală Arhidiecezenă”, pentru ca să-mi spună și arate multe lucruri.

Bucuros de-aceste, peste vre-o câteva zile, într'o Sâmbătă după masă, am plecat la dânsul. L'am găsit scriind la birou între mormane de hârtii, documente și cărți. Mai întâi mi-a arătat dulapul, care păstrează cărțile lui Cipariu și Moldovănuț, făcându-mă să admir și gust miniaturile, delicetea și frumusețea ornamentației literi, lor din manuscrisele străvechi începând cu cele scrise în limba turcă și arabă până la cele scrise în limba latină, slavă și română. Tot din acest dulap, mi-a arătat și vre-o câteva poezii inedite de-ale lui Cipariu, pe cari voia să le publice. După ce-mi mai arată și alte dulapuri cu cărți și tablele cerate studiate de Cipariu și marele istoric neamț Momsen, mi-a pus înaintea ochilor, un pomelnic interesant și foarte dificil de descifrat. Apoi mă trecu într'o cameră, în care mi-a prezentat un modest muzeu istoric și etnografic început de el. Aci între altele povestindu-mi despre părțile Maramureșului și mai ales a Țării Oașului, și-a exprimat caldă dorință de-a avea între obiectele etnografice colecțio-

nale și o traistă „oșenească”, pentruca ea, în Blaj, „să fie o smerită icoană a Țării Oașului”. Fiind sătmărean i-am promis și realizat dorința. Terminând cu vizitarea întregii Biblioteci, am intrat din nou, în camera sa personală. Aci, în cadrul unei lungi convorbiri, m'a rugat să-l cercetez în marginea posibilității, pentru a-i ajuta în aranjarea și studierea manuscriselor slave și românești mai importante. Tot în cadrul acestei convorbiri, am putut să constat și dragostea lui neajmărită pentru Blaj, căci m'a rugat ca în vacanța sf. Paști, să-i adun inscripțiile depe mormintele figurilor reprezentative din trecutul cultural și istoric al Blajului. Integral nu i'am putut satisface această dorință, căci din cauza timpului liber restrâns pe care l'am avut, a trebuit să mă mulțumesc cu inscripțiile adunate din „Pantheonul” Blajului: cimitirul de lângă „Bisericuța”.

Ultima dată l'am văzut în 8 Iunie a. c., cu prilejul serbărilor Restaurației. Ședea pe tribuna Stadionului de sporturi de pe „Câmpia Libertății”, aproape de Ex. Sa Metropolitul Alexandru Nicolicescu și Reverendisimii canonici. Era slab, palid și fuma aproape țigară după țigară. Mai târziu, am aflat că e plecat la clinica din Cluj, pentru a-și căuta de sănătate...

* * *

Alexandru Lupeanu-Melin, nu mai este printre cei vii, căci după patru luni de chinuitoare suferință și-a închis ochii pentru totdeauna, lăsând în urma morții sale adânci regrete, în sufletele acelor, cari lau cunoscut și i-au citit scrierile.

Noi, cari n'am putut să-l petrecem la lăcașul cel de veci pentru a-i da ultimul onor, ca un sincer prisos de admirație

și recunoștință, pe mormântul proaspăt și încheșat, depunem jerba florilor curate a rugăciunilor noastre și lacrima smerită

a promisiunii nestrămutate, că nu-l vom uita în veci.

Odihnească în pace!

Gavril Bălan

Congregația Mariană „Maica Indurărilor” din comuna Colțirea

— Sfințirea steagului, recepția solemnă a candidaților —

Bucuriile sunt ca și șuroaiele de apă: unele lasă urme adânci, iar altele dispar fără nici o umbră de amintire. Sărbătoarea, de care ne-am învrednicit a ne împărtăși în frumoasa Duminecă de 10 Octombrie, este ca și isvorul ale cărui urme vremea nu le poate nimici. Sub binecuvântata păstorie a neobositului în via Domnului Părinte Grațian Paul, această comună și-a prezentat în această zi de sărbătoare frumoasa recoltă de 47 de inși, suflete devotate „Maicei Indurărilor”, cari au depus legământ de a servi conștiincioși Răscum-părătorului Isus Hristos, sub scutul acestei Mame „până la ultima suflare a vieții”.

Săvârșirea actului s'a făcut de Reverendisimul canonic Vida și d-l protopop Sabo, iar la sfințirea steagului Reuniunii au fost nași Doamna și D-l Dr. Ilie C. Barbul, deputat. Biserica fiind neîncăpătoare pentru mulțimile de credincioși veniți din toate satele din jur, actul solemn a fost oficiat sub cerul liber. În afară de membrii congregației, s'au mai mărturisit și cuminecat încă mulți credincioși atât din Colțirea, cât și din alte comune învecinate. Solemnitatea recepției a fost atât de impunătoare, încât ochii tuturor credincioșilor erau scâlțați în lacrimi. Emoționante erau momentele când copilași de 10—12 ani se apropiau cu dragălașe-

nia și sfială îngerească, pentru ca înșiruți fiind și ei în armata Mariei, să-și primească iubitele și frumoasele medalii și diplome.

La sfârșitul actului primirii, Reverendisimul canonic Vida a ținut o frumoasă predică, pe care îmi permit să o prezint în rezumat:

Iubiți Creștini. În această Duminecă, evanghelia ne descrie impresionanta întâmplare, când Domnul Isus Hristos se induioșează de durerea sărmanei văduve din Naim și-i învie unicul ei fiu, unica ei speranță. Prin cuvintele: „Ție-ți zic, tânărule, scoală-te”, Isus Hristos a redat viața în trupul aceluia ce se îndrepta spre locul de odihnă. Azi, ceea ce s'a petrecut cu tânărul din Naim, se întâmplă cu toată lumea. Oamenii de azi sunt porniți pe calea morții, a nimicirii, E nevoie ca să vie acelaș Isus, să ne zică: Scu-lați-vă, ridicați-vă. Într'un frumos număr de 47 de suflete, candidații congregației Mariane „Maica Indurărilor” din comuna Colțirea, au auzit glasul și s'au hotărât să se înroleze în armata Mariei, ca sub scutul ei de Mamă, să-l aibă pururea în inimă pe Isus. Pentru noi, păstorii sufletesti, este o mare bucurie. Această bucurie este mărită și prin onoarea ce ne-au făcut Doamna și Domnul Dr. Ilie Carol Barbul, deputat, de-a primi să fie nași ai acestei reu-

niuni. Voi, iubiți creștini, să nu uitați. Totdeauna când veți privi acest steag, care este simbolul legământului ce l-ați făcut azi, gândiți-vă că pe el sunt scrise trei porunci: *Ascultă, Iubește, Ajută. Ascultarea* este temelie bunei înțelegeri și a ordinii în lume. Popoarele cari au părăsit ascultarea au ajuns pe panta dezastrului și-a distrugerii. Isus Hristos a fost pilda ascultării. Din cei treizeci și trei de ani de viață pământească, trei zeci i-a petrecut în Sfânta Familie ascultând; ba Sfânta Evanghelie ne spune că a fost ascultător până la moartea pe cruce. A doua poruncă este: *Iubește*. Sfântul apostol Pavel ne spune că dacă nu este iubire, devenim o aramă sunătoare fără mult preț. Iubirea este cel mai sfânt cuvânt din lume. Din iubire, s'a aplecat Isus asupra tânărului din Naim ca să-l învieze, din iubire, a primit moartea crucii. A treia poruncă este: *Ajută*. Iubirea lui Dumnezeu și-a deaproapelui trebuie tradusă în fapte de caritate și milă, trebuie reprezentată și manifestată printr'un semn extern. Suntem datori să ajutăm ori și pe cine, chiar și pe un animal. Credința și iubirea fără fapte sunt moarte. Dacă iubești cu adevărat, trebuie să și ajuți. Aceste să le aveți scrise totdeauna în inimile voastre, iubiți credincioși, și mai ales voi cei patruzeci și șapte cari v'ați pus sub scutul acestei Mame.

Medaliile primite, să vă fie totdeauna un indemn ca să-i urmați pilda vieții ei. De încheiere, vă spun o întâmplare a unui învățat. El a fost dus într'un spital. Sora de caritate care-l îngrijea, i-a dat să sărute o medalie a Maicii Domnului. El a respins-o zicând: Ia-o de aici, căci nu știi cu cine ai de-a face. Călugărița i-a pus-o pe furis, la căpătâiu. Peste puțin

timp, spasmurile morții au început să se ivească. În această agonie, bolnavul, cu ochii sticloși, striga: Capitalismul, socialismul, bolșevismul au dat faliment. Și văzând crucea pe pieptul călugăriței, a apucat-o cu amândouă mâinile și sărutând-o a isbucnit: A învins crucea. Adu-mi preot să mă mărturisesc. Soția lui însă se ruga de călugăriță: Să nu-i aduci preot. Când o să-l vadă, va începe să blasteme și să injure cum a făcut toată viața. „Nimic și nimeni nu mă va opri de-a nu mă mărturisi și cumineca”, a strigat bolnavul. Călugărița i-a adus preotul, căruia bolnavul i-a mărturisit cum a luptat o viață ntreagă împotriva lui Dumnezeu. Preotul l-a mărturisit și cuminecat. După 10 minute, bolnavul și-a dat sufletul. Iată rodul medaliei Maicii Domnului. Să nu cerem dela Domnul prin Maica Sa altceva, decât un astfel de sfârșit creștinesc înconjurat de aureola împăcării noastre cu Isus.

Cuvântarea d-lui Deputat Dr. Ilie C. Barbul.

Preasfinți părinți, iubiți credincioși. Vă mulțumesc pentru cinstea ce ne-ați făcut, soției mele și mie, de-a fi nași ai acestei Congregații Mariane. Au asistat azi la această frumoasă manifestație creștinească și ni s'a umplut sufletul de bucurie văzând că în această comună e mereu aprinsă candela credinții. În special țin să mulțumesc d-lui părinte local, pentru râvna cu care lucrează pe terenul religios și creștinesc. Neamul Românesc dela începuturile încheșării sale, s'a menținut prin această puternică armă: *Credința*. Noi conducătorii lumestri și D-Voastră, preasfinți părinți, conducătorii sufletești trebuie să apărăm această comoră mai ales în vremurile

sbuciumate de azi, când aceeași dușmani neînduplecați cari au răstignit pe Isus, azi deslănțuite bolșevismul, comunismul și anarhia în toate țările pentru nimicirea Crucii lui Hristos. Pe de-o parte Rusia, iar pe de altă parte Spania ne servesc ca tragice exemple. Sărbătoarea congregației Mariane din Colțirea ne dovedește cât de intens se lucrează în ceastă comună în ogorul credinței și sunt fericit să declar că e fericit preotul care are astfel de credincioși și sunt fericiți credincioșii cari au un astfel de preot”.

D-l Dr. Ilie Carol Barbul a donat Bisericii Greco-Catolice din comuna Colțirea, în numele steagului congregației, suma de *cinci mii cinci sute de lei*. Exemplul creștinesc al d-lui deputat Ilie Barbul este mult grăitor și merită adâncă recunoștință. Cele patruzeci și șapte de suflete înrolate sub steagul congregației „Maica Indurărilor” nu vor înceta de-a pomeni în rugăciunile lor această faptă, pe care în altă formă n'o pot răsplăti.

„Cu blândul Isus, să ne binecuvinteze Fecioara de sus”.

Ion Pușcașiu

Umilința

Stă într'una din piețele Milanului o fântână cu pereți de piatră, plină cu apă. Pășerile cerului vin în treacă și își imoie ciocurile în undele limpezi; sau înălțându-se și coborându-se în cercuri de joacă, de-asupra apei nu se sfiesc de călugărul franciscan ce aplecat pe ghizduri le privește cu dragoste, le mângâie par'că vorbindu-le. Ești tentat să te oprești și tu alături, dar e numai stația lui Francisc de Assisi.

Nesfârșita lui dragoste pentru Domnul l-a făcut pe acest trubadur asemeni unei păsări a cerului care și ciugulește grăunțele unde îl găsește și adoarme pe creangă gângurind cu cântec de laudă Celui A-Tot Puternic; această dragoste a făcut dintr'insul icoana umilinții. Și *umilința*, smerenia e Stâlpul bisericii. Pe *umilința* domnului nostru Isus Hristos s'a întemeiat biserica. Iar când într'un anumit veac se auziau trosniturile unui edificiu ce era să se năruie, *umilitul* Francisc d'Assisi s'a strecurat sub zidărie să-l fie în putere și s'a făcut una cu temeliea lui.

Umilitul e o piatră neslăbită eternă căci e zidit din credință, dragoste și nădejde.

Când umilitul ridică capul și întâmpină o privire aspră, trufașă, mânioasă, dojenitoare, ironică, pismașă, neîncrezătoare, rămâne cu ochiul dușmănos se lămurește o atitudine justă, o înțelegere a nedreptății făcute...

Umilitul a știut că cerul se va limpezi, a înțeles cauza, l-a văzut pe protivnic în ghiarele patimii și nu l-a judecat, nu l-a condamnat atunci.

Umilitul înțelege că a fost calomniat din purtările oamenilor, se vede scăzut în fața tuturor. Dar nu întreprinde nimic să-i scoată din eroare. Le poartă înainte așa cum conștiința îi dictează. Continuă să le facă bine și se roagă pentru ei. Această atitudine îl păstrează lui însuși întreg. Umilitul se simte singur între oameni și minune, mai aproape de Dumnezeu.

Umilitul mărturisește stăpânire de sine. Și rezultatele? A oprit spiritul cel rău în loc: umbra se sperie de lumină, dă îndărăt. Prin stăpânirea de sine sufletul umilitului a crescut, nu s'a dat mâniei, nu s'a dat urii,

n'a călcat în picioare, n'a sfârâmat: a apărat viața, a crescut-o.

Pornirile veacului sunt trufașe, despotice, la fiecă pas ne isbim semenii, îi jignim, îi înfruntăm, îi strivim uităm că smerenia a fost cinstită de Sf. Ioan Botezătorul când zice: „Eu vă botez pe voi cu apă spre pocăință, iar cel ce vine după mine mai tare de cât mine este, căruia nu sunt vrednic a-i purta încălțăminte. (Matei, 3, 11) sau (citate tot din sf. Evanghelie). „Fericți cei săraci cu spiritul căci acela este împărăția cerurilor“. Sau „Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca sluga mea“. Sau „Oricine se va smeri pe sine cu pruncul acesta, acela este mai mare întru împărăția cerurilor“. Sau „căci a căutat spre smerenia slujnicii sale pentru că iată de acum mă vor ferici toate neamurile“.

Sau

„Iar vameșul își bătia pieptul său zicând: „Dumnezeule, fii milostiv mie păcătosului“.

Sau

„Isus a început a spăla picioarele ucenicilor“.

Să zicem și noi ca sfântul Pavel: „Toate le pot în Hristos, cel ce mă întărește!“ Nu sunt nimic prin mine însuși ci numai prin tine sunt ce sunt, prin iubirea Ta, prin recunoașterea noastră de mădularele tale, de creațiile tale. Fără de tine, Doamne, nimic nu suntem! Tu ne poruncești... și ieșim din întunec și tot la porunca Ta ne coborâm în țărână... Ca să ne întorcem la Tine trebuie să călcăm pe urmele tale, trebuie să-ți urmăm învățăturile... Trebuie să facem ce-ai făcut Tu. Vom mărturisi credința și dragostea. Smerenia ne va face să devenim vrednici fii ai Dom-

nului, devenind înși-ne lumină și mângâiere pentru alții, căci vom căpăta o adevărată înțelegere a semenilor noștri, a durerilor lor fizice și sufletești, a grijilor, a zbuciumului, a lipsurilor, a rănilor ce le poartă, poate încă nevindecate.

Smerenia (umilința) ne va face să părăsim zidurile înăbușitoare ale egoismului, vom ieși afară la câmp, la aer curat, la soare întru contemplarea orizonturilor largi, la luptă, la sacrificiu... Și sufletul ridică spre Dumnezeu, tot mai înțelept, tot mai pur.

Dar sufletul acesta descătușat de cele pământești, sufletul acesta franciscan e comprehensiv, iubeste, înțelege și iartă, descoperă viața, lumea externă și face să izbucniască din mazăgă sămburele de aur din adâncul ființei omenești, dă posibilitate pocăinții, cheamă la creații frumoase, colaborează cu spiritul providențial. O. C.

Raport

asupra activității Reuniunii de misiuni sfinte dela 8 Octomvrie 1936 până la 27 Septemvrie 1937.

Onorată adunare generală,

Reuniunea noastră de misiuni sfinte, credincioasă scopului pentru care a fost creată, a continuat și în cursul anului expirat cu ziua de ieri să muncească și să realizeze cât mai mult în ogorul mântuirii sufletelor, respectiv să ajute după puteri ca viața religioasă din parohiile Eparhei noastre să ia un avânt tot mai puternic.

Precum în anii trecuți, așa și de astă dată începem cu numărul membrilor, cari se cifrează, pe ziua de azi, la 222, cu un spor de 19 față de cei

203 membri ai anului trecut, dintre cari 4 au trecut la cele vesnice și anume: în 1936 On. Alexandru Erdöş din Bixad II la 25 Decembrie, iar în anul curent Reverendisimul Ștefan Anderco din Oncești la 5 Ianuarie, Onoratul Alexiu Csucska din Livada la 6 Ianuarie și Reverendisimul Ioan Doboși din Gherța-Mică la 20 Iulie. Părințele milelor să le dea răsplata cuvenită, iar noi să păstrăm, în semn de durere, un moment de reculegere sufletească. Numărul membrilor noi este deci în realitate de 23, un spor însemnat, datorit înscrierii între membri a tuturor preoților din districtul ciscarpantin. Dintre acești 222 de membri sunt 5 fondatori, 5 pe viață, 208 activi—ordinari și 4 ajutători. Pe districtele protopopești se repartizează astfel: 26 în districtul Baia-Mare, câte 20 în districtele Silvania, Sighet și ciscarpantin, câte 19 în districtele Satu-Mare și Țara-Oașului, 17 în districtul Jibou, câte 15 în districtele Chioar și Seini, 12 în districtul Iza, 9 în districtul Vișeu și 7 în districtul Mânăstur. Restul sunt din centru (11), pensionari (9) și unul din America. Constatăm deci cu multă bucurie, că peste 70 la sută din totalul preoților Eparhiei noastre sunt membri ai Reuniunii noastre.

Sedințe ordinare s'au ținut 4. În acestea au fost rezolvite toate lucrurile curente și ne-am îngrijit, la dorința comisarilor episcopopești respectivi, ca la cele 3 locuri de pelerinaje de pe teritoriul Eparhiei noastre și anume la mânăstirile Bixad și Moiseiu și la biserca votivă dela Șișești, să fie în număr suficient preoții ajutători. Tot în aceste sedințe au fost fixate locurile pentru misiuni, designându-se deodată și locul misiunilor.

Numărul parohiilor și filiilor trecute prin baia binefăcătoare a misiunilor se ridică de astăzi

dată la 63, cu patru mai puțin decât am putut arăta anul trecut și anume:

Numărul parohiilor și filiilor	dată	cu	cuminecări
1. Rona de sus din 4—11	Octombrie 1936	1267	cuminecări
2. Rona de jos „ 22—27	„ „	273	„
3. Ardușat „ 23—27	„ „	1221	„
4. Traniș „ 24—17	„ „	306	„
5. Lucălcești „ 24—27	„ „	299	„
6. Poieni „ 24—26	„ „	483	„
7. Lipău „ 5—8	Noembrie	420	„
8. Ulmeni „ 20—24	„ „	577	„
9. Târsolț „ 20—24	„ „	908	„
10. Col. Prin. Mihai „ 20—24	„ „	53	„
11. Certeze „ 7—14	Martie	1059	„
12. Iapa „ 16—21	„ „	401	„
13. Sarasău „ 17—21	„ „	485	„
14. Băbășești „ 24—28	„ „	447	„
15. Măgheruș „ 24—28	„ „	598	„
16. Lechința „ 24—28	„ „	1067	„
17. Leordina „ 24—28	„ „	685	„
18. Asușul de jos „ 24—28	„ „	755	„
19. Comlăușa „ 24—29	„ „	602	„
20. Buteasa „ 24—29	„ „	462	„
21. Breb „ 24—30	„ „	968	„
22. Bârsăul de sus „ 27. III—2 IV	„ „	1070	„
23. Tăuții de sus „ 27. III—2 IV	„ „	507	„
24. Câmpulung „ 3—7	Aprilie	70	„
25. Finteușul-Mic „ 3—9	„ „	512	„
26. Urmeniș „ 3—9	„ „	479	„
27. Sadău „ 8—11	„ „	100	„
28. Aluniș „ 10—16	„ „	587	„
29. Culcea „ 10—14	„ „	414	„
30. Merișor „ 16—20	„ „	765	„
31. Prislop „ 17—21	„ „	460	„
32. Repedea „ 16—21	„ „	1100	„
33. Budești „ 13—18	„ „	1411	„
34. Bocicoel „ 17—23	„ „	683	„
35. Medieșul-Aurit „ 18—25	„ „	1525	„
36. Satu-Mare rom. „ 19—23	„ „	1520	„
37. Media „ 22—24	„ „	273	„
38. Sârbi(Satumare) „ 22—26	„ „	1792	„
39. Firizia „ 22—27	„ „	501	„
40. Nănești „ 24—29	„ „	263	„
41. Crăciunești „ 9—13	Iunie	480	„
42. Mărtinești „ 19—22	„ „	190	„
43. Gerăușa „ 19—23	„ „	752	„
44. Valea Vinului „ 19—23	„ „	505	„
45. Poiana Codrului „ 26—29	„ „	451	„
46. Dobrin „ 26—30	„ „	208	„
47. Crasna Petrovei „ 10—14	Iulie	750	„
48. Rona „ 17—20	„ „	225	„
49. Negreia „ 17—20	„ „	586	„
50. Biușa „ 17—20	„ „	120	„
51. Bloaja „ 17—20	„ „	69	„

52. Aspra	din 21—24	Iulie 1936	cu 146	cuminecări
53. Intre Râuri	" 24—27	" "	" 156	"
54. Colonia Livada	" 5—8	August	" 157	"
55. Coruia	" 5—8	" "	" 641	"
56. Firminiș	" 8—9	" "	" 617	"
57. Scăiuș	" 10—14	Septemv.	" 400	"
58. Fericea	" 11—14	" "	" 201	"
59. Lazuri	" 11—14	" "	" 50	"
60. Someș-Uileac	" 11—15	" "	" 711	"
61. Giurtelecul-Hodod	" 11—15	" "	" 405	"
62. Honorici	" 15—18	" "	" 200	"
63. Copăcele	" 24—27	" "	" 207	"

Deci un total de 35,278 cuminecări din 68.821 suflete, adică mai bine de jumătate din totalul sufletelor evanghelizate. Aici trebuie să mai adăugăm 21.930 cuminecări, făcute la pelerinajele dela Bixad și Moiseiu, dela biserica votivă dela Șișești și dela Coștiui.

Luată unitățile evanghelizate după numărul cuminecărilor, avem 10, în cari numărul cuminecărilor întrece numărul credincioșilor. Sunt următoarele: 1. Merișor (765 la 315 credincioși); 2. Sârbi (Satu—Mare) (1792 la 810 cred.); 3. Negreia (586 la 380 cred.); 4. Măgheruş (589 la 394 cred.); 5. Lechința (1067 la 686 cred.); 6. Bloaja (69 la 43 cred.); 7. Poiana Codrului (451 la 332 cred.); 8. Intre Râuri (156 la 145 cr.); 9. Aspra (146 la 139 cred.) și 10. Ardușat (1221 la 1169 cred.) — Cu 81—100 la sută cuminecări din totalul credincioșilor avem 6 parohii: Firminiș (97%), Sadău (91%), Finteușul-Mic (87%), Someș-Uileac (85%), și cu câte 82% Ulmeni și Scăiuș. — Cu 61—80% avem 14 parohii, respectiv filii: Aluniș (77), Urmeniș (77), Coruia (75), Repedea (73), Comlăusa (69), Bărsăul de de sus (67), Honorici (67), Lucăcești (67), Mărtinești (67), Asuajul de jos (66), Gerăuș (65), Prislop (65), Breb (62), Colonia Principelele Mihaiu (61). — Avem apoi 20 parohii, respectiv filii cu 40—60 la sută

cuminecări. Sunt următoarele: Băbășești (60), Budești (60), Culcea (60), Mediesul-Aurit (59), Tăuții de sus (56), Rona de sus (54), Buteasa (53), Crasna Petrovei (53), Bocicoel (52), Crăciunești (52), Poieni (51), Târsolț (51), Lipău (50), Rona (50), Colonia Livada (49), Trașiș (49), Certeze (47), Valea Vișeului (41) Fericea (40) și Firișia (40). Sub 40 la sută avem restul de 13 parohii, respectiv filii. Acestea sunt: Sarasău (39), Biușa (38), Medişa (38), Dobrin (36), Leordina (33), Nănești (33). Giurtelecul Hododului (27), Copăcele (23), Lazuri (23), Iapa (20), Câmpulung (18), Satu-Mare român (12) și Rona de jos (12). Dacă luăm însă în considerare că la Satu-Mare român misiunile au fost ținute pentru intelectualii, atunci cu cele 1520 cuminecări trebuie să le declarăm de foarte reușite.

Repartizând numărul misiunilor pe districtele protopopești, recordul îl deține anul acesta districtul ciscarpatin cu 8 misiuni. Urmează districtele Baia-Mare și Silvania cu câte 7, districtele Chioar, Jibou, Satu-Mare și Sighet cu câte 6, districtele Mănăstur, Seini și Țara-Oașului cu câte 4, Iza și cel bucovinean, care a înțeles și el să intre în raza binefăcătoare a Reuniunii noastre, cu câte 2, și districtul Vișeu cu 1.

Trebuie să relevăm, cu sinceră mulțumită și recunoștință,

aportul deosebit de prețios, pe care Reuniunea noastră l-a avut în părinți baziliani dela Bixad și Moiseiu, cari singuri au condus misiuni sfinte în 23 locuri. În 2 comune a fost predicator pâr. Iosif Sochor, iar în câte o comună pâr. Gârleanu dela Ordea, Reverendisimul Dr. Titu Mălaiu dela Cluj și preotul latin din Botiz. — În celelate 53 locuri au adus bucuriile curate ale misiunilor preoți de mir, deci peste jumătate a tuturor misiunilor. În fruntea acestora stă pâr. Patriciu Truțașiu cu 4 misiuni. Urmează apoi cu câte 3 misiuni Rds. președinte, pâr. Ioan Medan, Titu Berinde, Gheorghe Marian, cu câte două pâr. Ioan Berinde și Lazar Gerghe, iar cu câte una pâr. Titu Borca, Niclăe Costin, Iosif Demian, Ioan Dunca, Emil Ghitta, Emil Marchiș, Alexandru Mihalca, Gavril Nap, Valentin Pinte, Dr. Carol Pop, Gheorghe Pop, Victor Precup, Dr. Gheorghe Sima și Iuliu Șurani, pâr. Mihai Doboși și Romul Lemenyi laclaltă. În toate locurile preoții din jur au alergat cu drag pentruca să asculte mărturisirile credincioșilor, ba în multe locuri au condus în procesiuni și parte din credincioșii proprii. Tuturor le mulțumim din inimă pentru osteneală, iar Cel de sus să le răsplătească pentru binele făcut sufletelor.

Amintesc, în sfârșit că averea Reuniunii noastre, se ridică la 83.361 Lei depuși la Administrația capitală. Față de anul trecut arătăm deci un spor de 16.489 Lei, semn că misiunari noștri au muncit din greu fără să facă cheltueli prea mari Reuniunii noastre.

Și după ce cu ajutorul Domnului și a Maicei Sfinte închiam 5 ani de activitate, cred că nu strică dacă arăt că în cursul acestor ani s'au ținut misiuni

sfinte în 287 locuri, deci aproape jumătate din totalul parohiilor și filiilor Eparhiei, iar dacă luăm în considerare că distr. bucovinean singur are 245 filii, dintre cari marea majoritate cu abia câteva suflete, atunci trecem peste trei sferturi din totalul parohiilor și filiilor. Pe districte protopopești misiunile se impart astfel: În frunte distr. Satu-Mare cu 46 la 44 parohii și filii și distr. Baia-Mare cu 40 misiuni la 44. Urmează apoi distr. Seini cu 31 la 31, distr. Sighet cu 27 la 37, distr. Chioar cu 24 la 36, cu câte 22 distr. Silvania la 37 și Țara-Oașului la 30, cu câte 17 distr. Jibou la 27 și Mănăștur la 27, cu 15 distr. Iza la 14 cu 13 distr. ciscarpatin la 40, cu 11 distr. Vișeu la 17 și cu 2 distr. bucovinean la 17 plus 245 filii.

Cuminecături în acești 5 ani s'au făcut 160.527, la cari dacă adăugem cele 87.219 cuminecări făcute la pelerinaje dela

mănăstirile Bixad și Moiseiu și dela biserica vitivă din Șișești, ajungem la totalul de 245.329 cuminecări.

Aceasta este, Onorată adunare generală, darea de seamă cu care se prezintă Comitetul central, rugându-Vă să binevoiți a lua act de ea.

Mănăstirea Bixad, la 28
Septembrie 1937.

L. Racotean
secretar.

Repausatul Masaryk președintele eliberator al tinărului stat ceho-slovac, în floarea vieții sale a părăsit religia catolică, trecând fără ca să aibă vre-o convingere religioasă, la alta confesiune sigur numai pentru aceea, pentru că în vechia Austria legea n'a admis situația de aconfesional. Aceasta este punctul slab al acestui mare om de stat. Nu ajunge puterea de voință și capabilitate, ca să crezi pace și dreptate între popoarele pământului. Acei cari

se angajază, pentru de a întrona pacea și dreptatea, între oameni, trebuie să fie ambasadorii dreptății și păcii divine, numai în aceasta calitate vor avea țaria și îndrăzneala reclamată de aceasta uriașă operă.

Trebuie să crează cu credința nestrămutată în ordinea și dreptatea stabilită de Dumnezeu. Fără de aceste orice om muritor nezmintit devine robul familiei sau nației sale, chiar și atunci când—la părere—lucrează din iubire. Din imperfecțiunile pricinuite de anumite considerente, numai credința poate să ridice pe om, ori cât de multă voință și capacitate să aibă.

Un gest frumos. Dl. Dr. Aurel Vlad medic a donat pentru masa săracilor suma de 200 Lei întru amintirea repausatului său tată Simeon Vlad. Dumnezeu să-l răsplătească insuțit.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

24—30 Octomvrie 1937.

24. Dumineca VI. d. In. Sf. Cruci

Ap. gal. 1, 11. Evg. Luca 8, 27.

M. Areta

25. Luni M. Marțian

26. Marți Sf. Dumitru

Ap. II. Tim. 2, 1. Evg. Mat. 8, 23.

27. Mercuri M. Nestor

28. Joi M. Terențiu și Neonila

29. Vineri M. Anastasia

30. Sâmbătă M. Zenoviu

„Să cunoști și mai bine comunismul aruncă-ți ochii la Spania. Poporul din aceasta țară avea biserici minunate ridicate de sute de ani, și trăia o viață creștinească bună, dar prea era nepăsător față de comunism. Macarcă de mai mulți ani comuniștii au început a lucra pe ascuns și a se organiza, o mulțime de funcționari de Stat și de generali din armată erau de partea lor. Și-au adunat pe ascuns bani și arme; s'au încuibat prin fabrici, prin ateliere, s'au vârat și până printre țărani, îndemându-i să nu meargă la biserică, să nu asculte de preoți mințindu-le, că dacă vor lua averile dela biserici, vor fi fericiți. Iară creștinii nepăsători, nu luau seamă ce se petrece: durmeau. La un moment potrivit comuniștii au pășit pe față: au închis, aprins și surpat bisericile a omori preoții și călugări. . . . Cele mai grozave fărădelegi s'au săvârșit în biserici.

(Din Calendarul Bunului Creștin
Mănăstirea Bixad).